

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

(15-22 ינואר 2008)

מתקפת ירי רקטות של חמא"ס לעבר ישראל

ליאור בן-שימול בת החמש משדירות שנפצעה קשה, כאשר רקטה פגעה פגיעה ישירה בבית השכנים בו שיחקה. (The Israel Project, 16 בינואר)

חמא"ס/ גדודי עז אלדין אלקסאם מפרסמת קלטת המתעדת ירי רקטות "קסאם" לעבר ישראל. (ערוץ אלערביה, 18 בינואר)

עיקרי הדו"ח

- במוקד אירועי השבוע מתקפת רקטות עזה שביצעה תנועת חמא"ס, לראשונה מאז השתלטה על רצועת עזה (יוני 2007). במהלך המתקפה אותו כ-150 נפילות של רקטות בשטח ישראל, בשדרות וביישובי הנגב המערבי. צה"ל מצידו ביצע פעילות סיכול ומנע אינטנסיבית בשטח רצועת עזה.
- על רקע מתקפת הרקטות הורה שר הביטחון אהוד ברק לסגור את המעברים בין ישראל לרצועת עזה. המעברים נסגרו ב-20 בינואר ואספקת הדלקים והסחורות פסקה. מעבר הדלקים ומצרכים הומניטאריים לרצועת עזה חודש ב-22 בינואר במתכונת מצומצמת.
- בעקבות סגירת המעברים נוצר ברצועת עזה מחסור בדלק ובמצרכי יסוד וחלו שיבושים באספקת החשמל. המחסור הועצם ע"י מסע תעמולה של חמא"ס שנועד ליצור דימוי כי הרצועה נמצאת על סף משבר הומאניטארי, על מנת להזמין לחצים בינלאומיים ובין ערביים על ישראל. בפועל חלה התדרדרות במצב ברצועה, אך תיאורי חמא"ס היו מוגזמים ולעיתים בלתי נכונים.

פעילות סיכול ומנע

מתקפת ירי רקטות לעבר ישראל

■ בלחימה היומיומית המתנהלת בין כוחות הביטחון הישראליים לבין ארגוני הטרור ברצועת עזה חלה **הסלמה**. במשך 4 ימים, בין ה- 15 ל- 18 בינואר, ביצעה תנועת חמא"ס **מתקפת רקטות מאסיבית** לעבר יישובי הנגב המערבי, **לראשונה** מאז תפסה את השלטון ברצועת עזה (יוני 2007). ברקע מתקפת הרקטות עמדה פעילות אינטנסיבית של צה"ל נגד חוליות יורי המרגמות, במהלכה נהרגו 19 פלסטינים, מרביתם פעילים מבצעיים של חמא"ס. בין ההרוגים בנו של בכיר חמא"ס מחמוד אלזהאר¹.

גדודי עז אלדין אלקסאם של חמא"ס מפרסמים קלטת המתעדת ירי רקטות קסאם לעבר ישראל (ערוץ אלערביה, 18 בינואר)

■ במהלך ארבעת ימי הקרב **אותרו כ- 150 נפילות רקטות בשטח ישראל**, שעל רובן נטלה אחריות **תנועת חמא"ס**. הצטרפות חמא"ס למעגל יורי הרקטות גררה עלייה חדה בהיקף הירי: בין ה- 15 ל- 18 בינואר אותרו במוצע כ- 35 נפילות מידי יום. ב- 19 בינואר, לאחר 4 ימי עימות הפסיקה חמא"ס את ירי הרקטות לעומק ישראל², ומאז התייצבו הנפילות על הרמות "השגרתיות" של מספר נפילות מידי יום. מאז ה-20 בינואר שבה חמא"ס למדיניותה המוכרת של ירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר כוחות הפועלים ברצועה ומוצבי צה"ל וישובים הנמצאים **סמוך לגדר המערכת ברצועת עזה**.

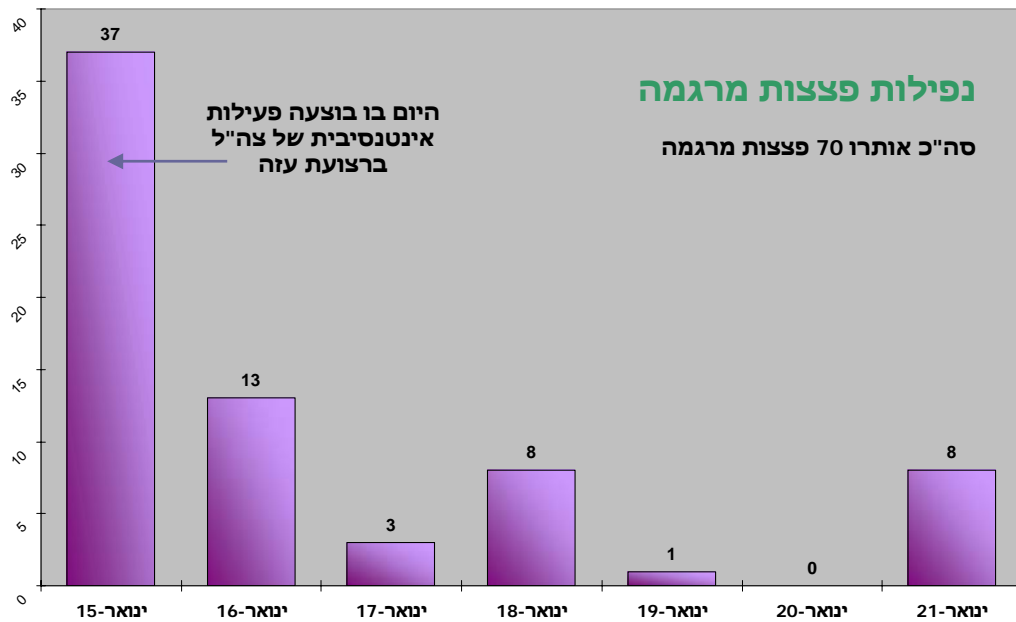
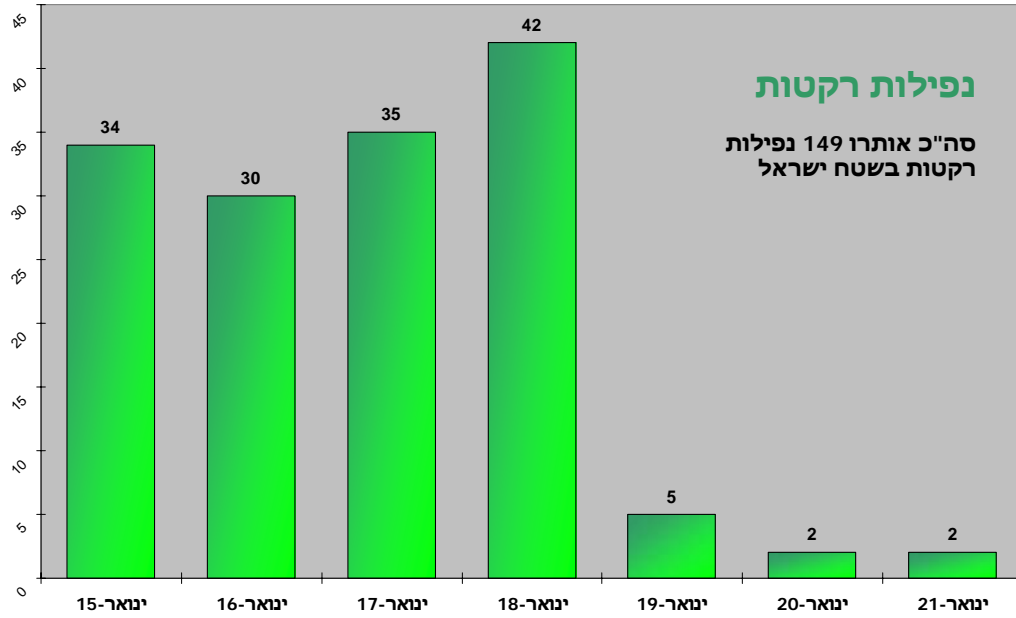
פגיעה ישירה בבתיים בעיר שדרות ב- 17 בינואר (The Israel Project, 17 בינואר)

■ מהירי המאסיבי של הרקטות נפצעו 6 אזרחים ישראלים, בניהם ילדה בת- 5 וכמה עשרות נוספים פגועי הלם וחרדה. מרבית הנפגעים הם בעיר שדרות. כמו כן, נגרם נזק רב לכמה בתים בעיר שדרות.

¹ סיכום שני ימי הלחימה הראשונים בעקבות ההסלמה ראו לקט מידע מה- 16 בינואר: "שני ימי קרב קשים בדרום (15-16 בינואר).

2 אתר **פאל-פרס** (המזוהה עם פת"ח) דיווח ב-20 בינואר כי חמא"ס הפסיקה את ירי הרקטות ב-19 בינואר "מתוך פחד מהפעולות הישראליות שעלולה לפגוע בבכירי התנועה... בנוסף, הפסקת הירי מבטאת את הרצון של חמא"ס שלא להשפיע על עסקת חילופי השבויים הצפויה להיחתם בקרוב".

סיכום ראשוני של נפילות רקטות ופצצות מרגמה במהלך השבוע האחרון³

³ זהו, כאמור, סיכום ראשוני בלבד. נתונים בדוקים יופיעו במסגרת הסיכומים הסטטיסטיים בתחילת חודש פברואר.

תגובות הרשות הפלסטינית

■ ביומיים הראשונים של מתקפת הרקטות גינו בכירי הרשות הפלסטינית, ובתוכם אבו מאזן, בחריפות את פעולת צה"ל במהלכה נהרגו 18 פלסטינים, רובם פעילים מבצעיים של חמא"ס. הם כינו אותה "תוקפנות", "טבח" ו "פשעים", איימו כי היא תפגע במו"מ, תוך התעלמות ממתקפת הרקטות ומירי פצצות המרגמה הבלתי פוסק. הרשות הפלסטינית הצטרפה גם לשביתה ב- 16 בינואר, שהוכרזה ע"י חמא"ס. **בכך הצטרפו, למעשה, אבו מאזן והרשות הפלסטינית למסע התעמולה של חמא"ס**⁴.

■ עם הימשכות מתקפת ירי הרקטות ופעולות צה"ל, יצא ראש הממשלה הפלסטיני **סלאם פיאצ'** בגינוי (חריג) לירי הרקטות. בנאומו בטקס בסלפית (ב-19 בינואר) אמר כי **הרקטות המשוגרות מרצועת עזה "יביאו לעם הפלסטיני אך ורק אסונות"** (הטלוויזיה הפלסטינית, 19 בינואר). הצהרה זו עוררה גל תגובות בקרב ארגוני הטרור השונים: דובר הזרוע הצבאית של חמא"ס, **אבו עבידה**, אמר כי פיאצ' שואף "להרויח" את כספי המדינות התורמות, "לאחר שמכר את העניין הפלסטיני ואת ההתנגדות באנאפוליס" (אתר פלסטין אלא'ן). דובר חטיבות צלאח אלדין, **אבו מג'אהד**, דרש מפיאצ' שיחדל "מהפגישות העקרות עם הכיבוש במקום לשלח את לשונו בהתנגדות" (פאל-טודי, 19 בינואר).

ירי 3 רקטות "נאצר 3" לעבר בסיס זיקים ב-19 בינואר ע"י התארגנותו של זכריא דע'מש בועדות ההתנגדות העממית. בצילומים ניתן לראות בבירור כי הרקטות נורו מאזור מאוכלס ומחצר בית פרטי (אתר מקאומה, 20 בינואר). ארגוני הטרור נוהגים להשתמש באוכלוסייה האזרחית כ"מגן אנושי" למיקום תשתיות הטרור ולביצוע ירי רקטות ופצצות מרגמה.

⁴ פירוט ראו לקט מידע מה- 16 בינואר: "[שני ימי קרב קשים בדרום](#)" (15-16 בינואר).

סגירת המעברים לרצועת עזה

■ בעקבות ירי הרקטות המאסיבי של חמא"ס מרצועת עזה לעבר יישובי מערב הנגב, הכריז שר הביטחון אהוד ברק (17 בינואר) על סגירת המעברים בין ישראל לרצועת עזה והפסקת הכנסת סחורות ודלקים לרצועת עזה למשך מספר ימים. בעקבות זאת נסגרו מאז ה-20 בינואר מרבית המעברים בין ישראל לרצועה: **מעבר קרני** (המשמש להעברת סחורות), **מעבר נחל עוז** (המשמש להעברת דלקים) **מעבר סופה ומעבר כרם שלום**. מעבר ארז נותר פתוח למעבר בני אדם במקרי חירום.

■ בבוקר ה-22 בינואר, מספר ימים לאחר שפסקה מתקפת הרקטות של חמא"ס, נפתח מחדש מסוף בנחל עוז במתכונת מצומצמת בעקבות הוראתו של שר הביטחון. בבוקר 22 בינואר חידשה ישראל את העברת הסולר לרצועת עזה דרך מסוף הדלקים וכמו כן חודשה העברת גז לבישול וכן מספר מצרכים הומניטאריים (חלב, תרופות וכו'). חידוש אספקת הדלקים והמצרכים ההומניטאריים הוצג ע"י הרשות הפלסטינית וחמא"ס כניצחון שלהן, הנובע מפעילות מדינית והסברתית נמרצת בזירה הבינערבית והבינלאומית מחמוד אלזהאר, בכיר בחמא"ס, הזדרז להצהיר כי חמא"ס תמשיך בדרך האלימות והטרור⁵.

פעילות אינטנסיבית של סיכול ומנע ברצועת עזה

■ במוקד פעילות הסיכול והמנע עמדה פעילות אינטנסיבית של צה"ל נגד חוליות יורי מרגמות ברצועת עזה במהלכה הצליח צה"ל להנחית מכה קשה על חמא"ס. בפעולות צה"ל ב-15 בינואר נהרגו 19 פלסטינים, **מרביתם פעילים מבצעיים של חמא"ס** (לפי הודעת חמא"ס). בין ההרוגים, חסאם אלזהאר, בנו של בכיר חמא"ס מחמוד אלזהאר, שהיה פעיל שטח בגדודי עז אלדין אלקסאם.

■ במהלך סוף השבוע (17-20 בינואר) המשיכו כוחות צה"ל בשיתוף חיל האוויר בפעילות סיכול ומנע ברצועת עזה. בין האירועים הבולטים:

● **20 בינואר** - חיל האוויר תקף חמוש שנשא עגלה ובה רקטות והרגו. מכלי התקשורת הפלסטיניים עולה כי מדובר בתקיפה של חוליה של הג'יהאד האסלאמי בפלסטין, וכי שלשה פעילים נוספים נפצעו. בתקיפה נוספת תקף חיל האוויר שני חמושים בעיר עזה. סוכנות מען דיווחה כי חמוש אחד נהרג ואחר נפצע קשה (21 בינואר).

● **19 בינואר** - במהלך פעילות צה"ל בעומק רצועת עזה, התפתח קרב יריות עם ארבעה מחבלים פעילי חמא"ס בשכונת ג'באליה. בסופו נכנעו המחבלים ונעצרו ע"י כוחות צה"ל יחד עם חשודים נוספים. במהלך הפעילות פגעו הכוחות במספר חוליות חמושות כולל חוליית ירי פצצות מרגמה. שני מחבלים נהרגו ומספר נוסף של מחבלים נפצעו.

⁵ פירוט ראו לקט: "סגירת המעברים לרצועת עזה – תמונת מצב (נכונה ל-22 בינואר 2007)" (22 בינואר).

רובי קלציניקוב אשר היו בידי
4 המחבלים שנתפשו ע"י כוחות
צה"ל בג'באליה
(דובר צה"ל, 19 בינואר)

- **19 בינואר** - במהלך היום תקף חיל האוויר רכב ובו אמצעי לחימה ורקטות, בעומק רצועת עזה במחנה הפליטים ג'באליה. בהתקפה נהרג פעיל חמא"ס, וארבעה נוספים נפצעו, שניים מהם באורח קשה. (סוכנות ופא, ראמתאן, 19 בינואר)
- **18 בינואר** - חיל האוויר תקף מפקדת חמא"ס (לשעבר משרד הפנים של הרשות הפלסטינית) בעיר עזה. על פי דיווחי התקשורת הפלסטינית, נהרגה אישה ונפצעו כמה עשרות נוספים שהשתתפו בחתונה שהייתה בבניין בסמוך (דובר צה"ל, 18 בינואר).
- **18 בינואר** - חיל האוויר תקף שני חמושים בצפון העיר עזה. בתקיפה נהרגו השניים, אחד מהם פעיל חמא"ס (סוכנות ופא, 18 בינואר).
- **17 בינואר** - חיל האוויר תקף רכב ובו פעיל טרור. בתקשורת הפלסטינית דווח כי בתקיפה נהרגו בכיר בזרוע הצבאית של ועדות ההתנגדות העממית, רא"ד סלימאן אבו אלפול, ואשתו. כמו כן, תקף חיל האוויר ארבעה חמושים, פעילי חמא"ס, צפונית למחנה הפליטים ג'באליה. שלשה מתוכם נהרגו ומספר נוסף נפצעו. (כלי התקשורת הפלסטיניים, 17 בינואר). בהתקפה נוספת של חיל האוויר, נהרגו אישה ושני בניה, שניהם פעילי חמא"ס (רויטרס, סוכנות הידיעות הצרפתית, 17 בינואר).
- **16 בינואר** - חיל האוויר תקף חוליית משגרי מרגמות במחנה פליטים נוציראת. באותו יום תקף חיל האוויר מספר חמושים, סמוך למעבר קרני וליד העיר עזה. בתקיפה נוספת פגע חיל האוויר ברכב ובו אזרחים פלסטינים אשר נסע סמוך לרכב חוליה של מפקדים במערך הרקטות של ועדות ההתנגדות העממית. בתקיפה נוספת בערב, פגע חיל האוויר ברכב ובו שני חמושים שנשאו מרגמות ופצצות מרגמה, והרגם.

תגובות חמא"ס על פעילות צה"ל ברצועה

■ דוברים מקרב חמא"ס המשיכו לגנות את פעילות צה"ל ברצועה. **חלקם אף קישרו את הפעילות למו"מ לשחרור גלעד שליט, במגמה להפחית את הלחץ שמפעילה ישראל על חמא"ס.** בקרב ההתבטאויות הללו בלטו:

- במסיבת עיתונאים בדמשק, אמר יו"ר הלשכה המדינית, **ח'אלד משעל**, כי הפעילות של ישראל ברצועת עזה תמנע כל צעד כדוגמת שחרורו של גלעד שליט או השגת הרגעה. משעל הפנה אצבע מאשימה לעבר ארצות הברית ואמר כי "ג'רג' בוש הוא הטרוריסט האמיתי, ולא טרור העם הפלסטיני, הערבי או המוסלמי". (ערוץ אלאקצא, 16 בינואר).
- דובר בחמא"ס, **איימן טה**, הבהיר כי חמא"ס עודנה מעוניינת לחתום על עסקה לשחרור גלעד שליט, אך הזהיר כי **המשך הפעילות הישראלית ברצועה יכולה**

להוביל ל"סיכון חייו" (רדיו צות אלקודס, 17 בינואר). הוא הוסיף כי כל האופציות פתוחות בפני התנועה, כולל "פעולות התאבדות". **אסאמה אלמויני**, בכיר נוסף בתנועה, איים להפוך את עניין גלעד שליט ל"**לנושא דמוי רון ארד**" (ערוץ אלאקצא, 16 בינואר).

- סגן ראש הלשכה המדינית של חמא"ס, **מוסא אבו מרוק**, התייחס לקשר בין ההסלמה למשא ומתן לשחרור גלעד שליט ואמר כי "אין ספק שמעשי התוקפנות הישראליים... משפיעים על ההבנות ועל מהלכי המתווך בין הצדדים" והוסיף כי "חילוקי הדעות בממשלה הישראלית הם המעכבים את השלמת עסקת החילופים בין ישראל לחמא"ס" (אלקדס אלערבי, 17 בינואר).

- דובר הזרוע הצבאית של חמא"ס, **אבו עבידה**, התייחס לנושא גלעד שליט והוסיף כי הוא יכל להגיד בוודאות כי שלומו טוב אולם "אי אפשר לקיים מגעים כל עוד ישראל ממשיכה בתוקפנות. נמתין לאווירה מתאימה יותר לחידוש המגעים" (אתר עיתון הארץ, 17 בינואר).

- חבר המועצה המחוקקת, **משיר אלמצרי**, חלק שבחים (יוצאי דופן) לתגובתו של אבו מאזן, על פעילות צה"ל ברצועה. הוא אמר כי הוא מעריך את הצהרות אבו מאזן אך הוסיף כי על מנת להוכיח את "טוהר כוונותיו" עליו לנקוט עמדה מדינית אמיצה יותר ולהפסיק את המו"מ ואת שיתוף הפעולה הביטחוני עם האויב הישראלי, לחדול מרדיפת ההתנגדות ומפירוק נשקה" (סוכנות קדספרס, 16 בינואר).

פעילות סיכול ומנע ביהודה ושומרון

- ביהודה ושומרון נמשכת פעילות סיכול ומנע של כוחות צה"ל. בין האירועים הבולטים:
 - **21 בינואר** - במהלך פעילות כוחות הביטחון הישראליים בטול כרם, למעצר מבוקשים, נהרג מראד אבראהים אלבאשה, פעיל פת"ח/תנזים. במהלך הפעילות פתח אלבאשה באש לעבר הכוחות, קצין צה"ל נפצע באורח קל, השיב באש לעבר מקור הירי, הסתער על החמוש והרגו. (אתר דובר צה"ל, 21 בינואר).
 - **18 בינואר** - במהלך פעילות של כוחות הביטחון במחנה הפליטים בלאטה שבשכם נהרג **אחמד סנקארה**, פעיל טרור בבכיר בפת"ח/גדודי חללי אלאקצא. ארבעה פעילי טרור ששהו עימו בבית נעצרו.⁶
 - **16 בינואר** - כוחות הביטחון הרגו בעיירה קבטיה דרומית לגנין את וליד עבידי (אבו אלקסאם), שהיה פעיל מבצעי בכיר בפלוגות ירושלים, הזרוע המבצעית טרוריסטית של הג'האד האסלאמי בפלסטין. עבידי, בן 42, תושב בורקין, היה אחראי לתכנון וביצוע פיגועים נגד ישראל. בין השאר עמד מאחורי פיגועי התאבדות בהם פיגוע ההתאבדות בדרום תל-אביב ב-17 באפריל 2006 בו נהרגו 9 בני אדם.⁷

⁶ לפרטים נוספים אודות האירוע ראו לקט מידע מה- 20 בינואר: "[כוחות הביטחון הישראליים ממשיכים לחשוף תשתיות טרור ולפגוע בפעילים מבצעיים המעורבים בתכנון פיגועים נגד יעדים ישראליים ביהודה ושומרון](#)"

⁷ לפרטים נוספים אודות האירוע ראו לקט מידע מה- 20 בינואר: "[כוחות הביטחון הישראליים ממשיכים לחשוף תשתיות טרור ולפגוע בפעילים מבצעיים המעורבים בתכנון פיגועים נגד יעדים ישראליים ביהודה ושומרון](#)"

תהליך אנאפוליס

■ ראש ממשלת הרשות הפלסטינית, סלאם פיאצ', הודיע כי ממשלת **צרפת העבירה 24 מיליון יורו** לרשות הפלסטינית, כחלק מהתחייבותיה בועידת פריס. לדבריו הכסף יועבר ישירות לקופת האוצר הפלסטיני, כביטוי לאמון של המדינות התורמות. הוא הביע תקווה כי מדינות נוספות יחלו להעביר את סכומי הכסף להם התחייבו באופן ישיר. בעקבות קבלת תשלומים החלה ממשלת פיאצ' לשלם תשלומי פנסיה לעובדי השירות הציבורי ומנגנוני הביטחון (עיתון אלקדס, 21 בינואר).

ועידת מתנגדי אנאפוליס בדמשק

■ ב- 23-25 לינואר צפויה להתקיים בדמשק ועידת ארגוני הטרור המתנגדים לאנאפוליס. בוועידה צפויים לנאום ח'אלד משעל, מנהיג חמא"ס ורמז'אן עבדאללה שלח, מנהיג הג'האד האסלאמי בפלסטין. בוועידה תוקמנה שתי ועדות, אחת בנושא "זכויות הפלסטינים", והשנייה בנושא האחדות הלאומית ושיקום אש"ף (עיתון אלחיאת, 18 בינואר). המדובר בוועידה שאמורה הייתה להתכנס בדמשק בסמוך למפגש אנאפוליס, אך לא התכנסה בשל השתתפות הסורים במפגש.

הזירה הפנים-פלסטינית

נמשכת מלחמת תעמולה חריפה בין חמא"ס לפת"ח

■ במקביל למסע ההכפשות נגד ישראל נמשכת בכל עוזה מלחמת התעמולה בין חמא"ס לפת"ח. שר הפנים לשעבר, **סעיד צ'יאם**, קיים מסיבת עיתונאים בה הקריא הודעה מטעם משרד הפנים בממשלת חמא"ס. על פי ההודעה סוכל ניסיון התנקשות בחיי ראש ממשלת חמא"ס, אסמאעיל הניה ובכירים נוספים בארגון, בעת טקס לרגל חזרת עולי הרגל דרך מעבר רפיח. ההתנקשות אמורה הייתה להתבצע ע"י מתאבד שיפעיל מזוודת נפץ. לטענת חמא"ס, בכירים ברשות הפלסטינית, ובתוכם מזכ"ל הנשיאות אלטיב עבד אלרחים, היו מודעים לתכנון ההתנקשות (ערץ אלאקצא, 19 בינואר).

■ דוברי פת"ח מתחו ביקורת קשה על אזכור שמו של אלטיב אלרחים וטענו כי "ההאשמות מצוצות מהאצבע". פת"ח/גדודי חללי אלאקצא הודיעו כי "הטענות הללו מנציחות את הפילוג הפלסטיני" ודרשו להעמיד את סעיד צ'יאם לדין בשל אחריותו למותם של יותר מ-400 פלסטינים בהפיכה העקובה מדם של חמא"ס בעזה (ופא, פאל-פרס, 19 בינואר). הועד המרכזי של פת"ח יצא במתקפה שלוחת רסן נגד סעיד צ'יאם וחמא"ס בהגדירה את הטענות כ"דמיון של אדם [חולה] ושל תנועה חולה... הבדיה, השקרים, ההסתה והצביעות הם מדיניות אופיינית לחמא"ס... שתוכניתה העיקרית היא לבצע הפיכה נגד הישגי הדורות הפלסטינים, להרוס את אש"ף באמצעות מה שמכונה ועידת דמשק..." (סוכנות ופא, 21 בינואר)